

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Székhelyi tér 2

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

Isonzo-fronton újra csend van

Tirolnál vannak harcok

Montenegróban üldözés folyik

Budapest, dec. 10.

Olasz hadszíntér:

Helyenkint jelentéktelen felderítő harcok. Egyébként arevonalon nyugalom uralkodik.

Olasz hadszíntér:

Tengerparti arevonalon tegnap tűzérési tüzeléstől és kisebb vállalkozásoktól eltekintve nyugalom volt. Ellenség tevékenysége Lardaró és Riva megerősített arevonala előtt tovább tart. Délután olasz gyalogság állásainkat a Monte Fries-en és ettől nyugatra a Chiese és Concell völgy között megta. Suvas veszteségük mellett teljesen visszavertük őket.

Délkeleti hadszíntér:

Montenegró északi határától délre az üldözést folytatjuk. Höfer.

Bolgárok angoloktól 10 ágyút zsákmányoltak

Német hivatalos jelentés

Berlin, december 10.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az 192. magaslatot Souaintól északkeletre elfoglaltuk. Új állásunk ellen intézett francia közigránát támadásokat visszavertük. Egyébként viharos esőzések folytán semmi jelentős esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

Nines új esemény.

Balkán hadszíntér:

Kövess tábornok hadserege az utolsó két napon mintegy 1200 foglyot szállított be. Gallwitz tábornok hadseregénél nem volt jelentős esemény.

A bolgár csapatok Strumicától délre angoloktól 10 ágyút vettek el.
Legfőbb hadvezetőség.

Magyar közigazgatás alá kerül Szerbia

Tisza István gróf miniszterelnök nyilatkozata

Budapest, dec. 9.

A képviselőház délutáni ülésén az interpellációk során Tisza István gróf miniszterelnök a következőket mondotta:

Nekünk Szerbiában megfelelő mértékben kell részesülnünk. A magyar kormány elvi megállapodása, hogy Oroszországban osztrák, Szerbiában magyar

közigazgatási személyzet legyen.

Határozottan kifejezésre juttatjuk, hogy Szerbiában a magyar érdekszférák körébe tartozó kérdések megoldandók!

A Ház határtalan lelkesedéssel fogadta Tisza bejelentését.

Nyugaton nagy tűzérési harcok kezdődtek

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az arevonalon különböző helyeken élénk tűzérési harc, különösen

Flandriában és Souantól északkeletre eső magaslat aján.

Egy francia légi járművet Bapauntól délre leszállásra kényszerítettünk, a benne ülőket elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Egyes járőrszázadosokoson kívül nincs jelenteni való.

Balkán hadszíntér:

Plevjától délre, Sjenicától délre és Ipeknél sikeresen folytatjuk a harcot.

A bolgár csapatok megszállták Djakovát, Dibrát, Strugát és Ochridát.

A Vardar mentén a harcok kedvezően haladnak tovább.

Legfőbb hadvezetőség.

Az entente még mindig szállítja a csapatokat Szalonikiba

Szofia, december 8.

Az ide érkezett legutolsó jelentések szerint a Szalonikiba eddig partraszállított angol és francia csapatok száma 172 ezerre rug. Az angolok száma több mint 60 ezer. A partraszállított katonaság harmadrésze azonban a tréninghez tartozik. Az utóbbi nyolc nap alatt körülbelül 22 ezer embert hajóztak ki. A partraszállítás még mindig tart.

A bolgárok üldözték Vasics ezredes csapatait

Lugano, december 8.

Magrini azt jelenti Florinából, hogy az Ochridából érkező szerb menekülők jelentése szerint a bolgárok üldözték Vasics ezredes csapatait. A Prizrend és Dibra közti országúton zászával bevernek asszonyok és gyermekek holttestei, valamint állati hullak. Egy 300 emberből álló menekülők csoportjából utközben több mint száz meghalt.

Oroszország balkáni készülődése

Bukarest, dec. 10.

A Duna romániai partját megerősítették. Romániának joga van ehhez, hogy a Duna felől meg ne támadhassák. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a katonai rakományt a Duna mentén meg lehet erősíteni. Oroszországnak Reniben és Ismailában százezer embere van összegyűjtve, közöttük az aktív hadseregnek nyolcvanezer embere. Olgrában további csapa-

tok állanak készen az indulásra. Odesszában új hadtesteket alakítanak. A besszarábiai fronton mesterségesen vizinulat vezettek a Dunához. Azokat a román csapatokat, amelyek Reni és Ruszcsuk között állottak, visszavonták. A Fekete-tengeri kikötőkből ötven waggon szarvasmarhát küldtek Romániába.

A képviselőház csütörtöki ülése

Apponyi gróf határozati javaslata

Makó, dec. 10.

Az ülést, amely iránt kezdetben nem mutatkozott nagy érdeklődés, valamivel tízenegy óra után nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Bemutatta Vas vármegye feliratát a részvénytársaságok tőkájének megadóztatása tárgyában. Jelen-tette továbbá, hogy gróf Esterházy Mór sürgős interpellációt jegyzett be a katonailag megszállt területek kormányzása tárgyában.

A Ház délután fél hat órakor tartotta az interpellációt.

Ezután a legutóbb beterjesztett törvényjavaslatok bizottsági előadói mutatták be jelentéseiket a Háznak, Simon Elemér a véderő-bizottság nevében, Antal Géza a pénzügyi bizottság, Illés József a közgazdasági és igazságügyi bizottság, Niameasny Mihály az igazságügyi bizottság nevében terjesztette be jelentését.

Az indenitítés folytatódólag vitájánál először Szencsényi György szólalt fel, aki a háboruban egyik hadseregünkben mint vöröskeresztes főmegbízott helyettes teljesít szolgálatot, és aki a katonai egészségügyi kérdésekről beszélt hosszasan.

Serényi Béla gróf azzal kezdte, hogy ami a békét illeti, egyelőre várunk kell, míg a feltételek meg lesznek rá. Ezután a drágaság kérdésével foglalkozik. A szervezatlenség mellett a drágaság várható volt. A kormány maga a drágaságot se előidézi, se megszüntetni nem tudja.

Serényi Béla gróf: Nálunk nincs nagyobb drágaság, mint Németországban. (Zajos ellenmondás.) Áru van nálunk is, de nem olt van, ahol kellene... (Derült-ség a baloldalon.)

Fölkiáltások a baloldalon: A nagybankoknál van.

Huszár Károly (sárvári): A szervezatlenségnek a kormány az oka.

Serényi Béla gróf: A baj az, hogy utak nincsenek.

Serényi Béla gróf: A kis szatmári egyesülés is épp úgy visszatartja az árut, mint a nagybankok.

Serényi Béla gróf: Baj az, hogy fejelemetlen a magyar közönség.

Serényi Béla gróf: A maga részéről a lisztet, a zsírt és krumpit azonnal lefoglalta volna. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Nagy hiba volt a főváros részéről, hogy a környéken nem szervezte a zöldségtermelést. Szeretni kell a földet és biszást mondhatja, hogy husz százalékal emelni lehet nálunk a hozamot. A gazdasági oktatást kell helyes apránként tenni. A háború nagy terheket ró a közönségre. A munkát tehát produktívá kell tenni. A jövedelem nagy részét nálunk eszika a föld adhatja. A vetési hányad hasznatlozt nálunk, ennek okát abban láthatja, hogy a vásárokat nem korlátozták. Kesztyűvásárt engedélyezze, mert ez fontos a huztermelő szempontjából. A drágaságot — főképpen a fővárosban — a semmittevő, naplopó ügyvédek okozták. Sehol a világon annyi ügyvéd nincs, mint Budapesten. Ezen segíteni kell. Ez kihatással van jövő gazdasági fejlődésünkre. Ezeket az embereket is kell valahol telepíteni. A tisztviselők szomoru helyzetére utalt ezután. Talán foglalkoznunk kellene a dologgal, hogy háború után az alsóbb XI, X. és XI. főségi osztályba tartozó tisztviselők adósságát államilag rendezzük. Nagy hiba az, hogy a fiatal tisztviselők egzisztenciájával a főnökök nem törődnek.

A jövő gazdasági egyesüléseivel foglalkozik ezután. A fő az, hogy a gazdasági viszonyok bebiztosítását, becsületesek legyenek. Nem szabad annak megtörténni, ami Ausztria részéről a kasa-oderbergi vasúttal is történt. Példá: hoz föl arra, hogy Ausztria olyasmit nem tett meg nekünk, amit bármely állam megtehet volna. A kartell mellett foglal állást. He lyes kartell törvényt kell csinálni.

Serényi Béla gróf. Háború után a vasúti szállítás feltétlenül drágább lesz. Itt nagy különbség van a szőlő és a pénzügyminiszter között. Szőlő a vizutak kiépítése mellett foglal állást. Nálunk az utóéletum mutatkozik az utépítés iránt. Pedig ez is egyik oka a mai drágaságnak. A szőlőnikki öbölből kivezető nagy kanális fontosságára mutat rá. A költségvetést elfogadja.

Elnök az ülést öt percra felfüggeszti.

Szünet után

Szász Károly alelnök újra megnyitja az ülést.

Giesswein Sándor volt a következő szónok. Azt hangzott, hogy ha a győzelmet biztosítani akarjuk, hozzá kell látnunk, hogy Magyarországon úgy gazdasági, mint szellemi értelemben kulturvilág legyen. Még a nyomát sem látja ilyen intézkedéseknek. A drágaságról általános a panasz. Ezen nem lehet úgy segíteni, hogy a cenzura elnyomja a drágaságról szóló cikkeket. A gazdasági depekoráció előrelátható volt, de nincs intézkedés, amely ezen segíteni akarna. A háborús veszteségeket helyes népesedési poli-

tikával kell pótolni. Meg kell gátolni a telekspekulációt, hogy a háborúból majdan hazatérők ne legyenek kitéve a telekspekulációnak. A kormánynak már eleve kellene gondoskodni a szervezésről. A nemzeti szolidaritást, amelyet a háború kifejlesztett, tovább kellene ápolnunk. Nem volna szabad különbséget tenni politikai jogosultak és jogosulatlanok között. (Helyeslés a baloldalon.) Elfogadja Károlyi Mihály gróf indítványát, de megtoldja azzal, hogy adjuk meg a nőknek is a választójogot. Nem helyesli azt az álláspontot, hogy a választóreform nem aktuális dolog. Akik ott a harctéren oly fényesen látták el kötelességüket, azoktól el lehet várni, hogy az urnánál az ország érdekét tartják szemük előtt. Helyesnek tartja azokat, amiket Károlyi Mihály gróf a békekérő írt. Elnök tudatában nem félünk a békétől. A mappa elégezhesszölőben beszélésért odakiálthatjuk ellenfeleinknek: Nem volt-e már elég a háborúból? Itt az ideje, hogy ne temessék el Európa civilizációját! A háborúnak a diplomácia titkos, alattomos munkája az oka.

Rath Ede: A diplomáciát az első menetazáddal utnak kellene leadítani!

Giesswein Sándor melegen üdvözli azokat a szavakat, amelyeket Andrássy Gyula gróf a tengeriek érdekében mondott. Azt kell követelnünk, hogy a jövő, a béke az igazságszolgálat alapján épüljön fel. A mostani háború tanulsága az, hogy más szervezet kell adni államközi érintkezésünknek. A kormány politikájával nem azonosítja magát, nem fogadja el a javaslatot, ellenben elfogadja Károlyi Mihály gróf indítványát és pótlást ajánl hozzá a nők választójoga érdekében. (Helyeslés)

Elnök háromnegyed kétfőkor 1 órai szünetet ad.

A délutáni ülés

Szász Károly alelnök fél négykor újra megnyitja az ülést.

Juriga Nándor volt az első felszólaló. A béke a való törekvésnek ad hangot. A háború milliók kárját, milliók pénzét foglalkoztatja, helytelen tehát, hogy a cenzura milliók esztétikáját kiűzőbőlni a háborúból. A katonák egészségi ügyi kezelésére nagy gondot kell fordítani. A katonákkal való bánásmódot is humanusabbá kell tenni. E után a választói jog általánosságát felvetéte.

Apponyi határozati javaslata.

Apponyi Albert gróf szólalt föl ezután. Beszédének szövege a napok lapunk holnapi számában közöljük. Apponyi beszéde végén a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Határozati javaslat

Tekintettel arra, hogy azok a véráldozatok, amelyekkel a magyar szent korona országainak népe győzelmeinket előmozdította és a harci díszesség, a melyet ebben a háborúban a magyar hadsereg, mint az egész hadsereg kiegészítő része, valamint a mi honvédségünk nehéz küzdelmeiben szerzett, a nemzet elidegeníthetetlen erkölcsi erejéhez tartozik és a jelenben és jövőben nemzeti történel-

münk példaadó hatásának döntő tényezőjeként esik latba:

tekintettel arra, hogy ez a részesedésünk a háború áldozataiban és díszességében a hivatalos jelentésekben állapították meg:

felhívatik a kormány, hogy a magyar szent korona országai hadierőjének fegyvertényeit és a háború áldozataiban való részesedésének arányát hivatalosan állapítsa meg és ezekről annak idején az országgyűlésnek jelentést tegyen.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés

Makó, dec. 10.

Hervay István alispán ma délután rendkívüli közgyűlésre hívta össze Csanádvármegye törvényhatósági bizottságát.

A vármegye alispánja a belügyminiszter intéseménye alapján tekintettel arra körülményre, hogy Makó városának már van nyugdíjintézménye előterjesztést tett Gera Sámuel városi jegyzőnek és Gercsa Péter városi tanácsjegyzőnek a községjegyzői nyugdíjintézmény kötelekeiből való elbocsátása iránt.

A törvényhatóság az előterjesztést elfogadta. Jövőhagyta a vármegye törvényhatósági bizottsága a községek hadikölcsönjegyzésére vonatkozólag hozott határozatait.

A vármegye törvényhatósági bizottsága tekintettel a téli tüzelőanyag óriási drágaságára a főszolgabírók tüzelőanyagát 450 koronával emelte.

Jövőhagyta a közgyűlés azt az intézkedést, hogy a vármegye a különböző megyei a köréből 84 ezer korona hadikölcsönt jegyezti.

Felhatárolta a vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye alispánját, hogy a harctéren levő katonák számára a karácsonyi ünnepek alkalmából szeretet adományt küldhessen.

Megválasztotta a vármegye törvényhatósági bizottsága a községi számvizsgáló bizottságnak elnökeit és felhatárolta egyben a vármegye alispánját, hogy ha valaki ezen elnöki megbízást el nem fogadja, azt az alispán mással helyettesíthesse.

A vármegye igazságot választmánya bejelentette, hogy Rákossy Gyula, Gera Sámuel, Weber Péter, dr. Bauer Ignác, dr. Bock Róbert és dr. Szánthó Géza törvényhatósági bizottsági tagoknak megválasztották.

A törvényhatóság az igazságot választmány jelentését tudomásul vette.

Ugyanezok tudomásul vette a törvényhatóság azt is, hogy dr. Kiss Pál a harctéren elesett és megtepte a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy helye a törvényhatósági bizottságban betöltesse, mire a közgyűlés véget ért.

Adakozzunk a katonák karácsonyi ajándékára!

A deszki rablógyilkos a szegedi törvénytörés előtt

Makó, dec. 10.

Emelkedéses még az a rablógyilkosság, mely szeptemberben izgalomban tartotta az egész Délvidék közönségét. A deszki határban meggyilkoltak és kiraboltak egy osztrák katonát, aki az erdői ési munkálatoknál dolgozott. A csendőrség elfogta a gonosztevőt Jegdity Artémia személyében, akit akkoriban, mint kényszer-munkást alkalmaztak az erdőtési munkálatoknál. A rablógyilkost az esti vonattal be akarták szállítani a szegedi honvédegyezsége. Két csendőr kísérte. Jegdity egy drízletlen pillanatban kiugrott a rebogó vonaból, megbilincselte kézei. Hetekig hajszolta a környék csendőrsége, rendőrsége, katonaság is résztvett a nyomozásban, nem akadt nyomára.

Októberben véletlenül elfogták a rablógyilkost Szabadkán. Egy éjszaka hozzásegített egy rendőrhöz, akit őráadás közben ki akart fosztani. A rendőr baksérs a városbázára, ahonnan szökést kísérelt meg. A városbázári őrkísérték a szabadkai ügyészségre, ahol fogházorok fölsmerték benne Jegdity Artémia, a deszki rablógyilkost. Szabadkáról a nagykiindai ügyészség fogházába került, ahol a rablógyilkosság miatt vizsgálati fogáságban tartják.

A ve eede ma gonosztevő ma a szegedi törvénytörésen szerepelt, a vádlottak padján. A nyomozás során kiderült, ugyanis, hogy Jegdity Artémia még a tavaszszal lopásokat követett el Szegeden. Borzát elakból, udvarból, padlásról baromfiakat lopott. A tárgyaláson Szász Tamásy Miklós dr. elnököl, a tanácsban résztvettek Nagy Zoltán és Sáfár Sándor, a vádhatóságot Papp Sándor dr. ügyész képviselte.

A törvényezési tárgyaláson kisebb visszaemlékeztek a védőt régebbi bűneire is. Szerbiában öt évet tiltó büntetésre ítélték. A mikor kiszabadult, átrendült Magyarországra, ahol rablás miatt tizenkét évi súlyos börtönre ítélték. A múlt évben szabadult ki a mitrovicei fegyházából. Mitrovice-ről Szegedre ment rokonaihoz. A sógora öje, Baity Katalin, piaci kofa.

A börtönben, amint a mai törvénytörési tárgyaláson mondta, gyomorbajt kapott. Betegeskedett. Mégis munkát akart vállalni, hogy ne élőkétjón rokonainál. Pékséget tanult, de nem kapta meg a felszabadulási bizonyítványt, nem kaphatott munkát. Kártyásásból élt Szegeden. Zúgvárázásokban, kocsimákban kártyásolt. Közben Szabadkára látogatott, ahol tettenérték lépésen. Hat hónapi börtönre ítélték. Ezt a büntetését még nem töltötte ki.

Szegeden áprilisban követte el a lopásokat. Kéri Balásztól, özv. Spécs Istvánától és Mélykúti Ferenczától lopott tyukot, kakast. Éjszakaiként lopott, átmászott a kerítésen, föltörte a lakatokat. A lopott aprójóságokat átadta a sógorájának, aki párokat 6 korona 40 filléért eladta azokat. A pénzt Baity Katalin átadta Jeg-

ditó Artémianak. Az ügyész a kofasasszonyt orgazdasággal vádolta. A nő asszal védekezett a tárgyaláson, hogy ő nem tudott a lopásról. Neki azt mondta a sógora, hogy oleón vásárolta az apréjosságokat. Jegdity asszal védekezett, hogy hajnalban, a mikor eltávozott a kávéházból, cigányokkal találkozott az utcán, azok kiáltják neki a tyukokat, kakasokat. Négy keronásért vette a baromfiakat páronként. Tagadta, hogy egyáltalán lopott volna apréjosságot.

A tanúk vallomása alapján az ügyész kérte a vádlottat megbüntetését. A törvényesek Jegdity Artémian három rendbeli lopás miatt másfélévi börtönre, Baity Katalint pedig két rendbeli tulajdon elleni kihágás miatt 14 napi elzárásra és 40 kora pénz-büntetésre ítélték. A kofasasszony büntetésének végrehajtását azonban a novella alkalmazásával 1 évi időtartamra felfüggesztette a bíróság. Jegdity felmentésért, az ügyész súlyosbításért fölébbezett. A vádlottak megnyugodott az ítéletben.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár. December 11. Szombat. Rom. kath. és Protest. Melch. Görög-ország nov. 27. P. r. sz. J. Nap kel 7 óra 37 percek, nyug. szik 4 óra 07 percek.

Városi közgyűlés Makó város képviselőtestülete hétfőn délelőtt tartja december havi rendes közgyűlést. Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével. A közgyűlés tárgysorozátát vasárnap este az értekezési teremben tartják.

Református főgondnokválasztás. Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhelyről írják, hogy a nepokban tartott református főgondnokválasztás alkalmából Kun Béla országgyűlési képviselő: 634 szavazattal 329 szavazat ellenében a református egyházak főgondviselőjének választották meg.

A kéményseprői díjak felemelése. Makó város kéményseprői, mint ismeretes, hivatkosással az elviselhetetlen drágaságra, nemkülönben a mostani munkásviszonyokra, a kéményseprői díjak felemelését kérték Makó városától. A kéményseprők kérelmét ma délelőtti ülésében tárgyalta a városi tanács és a legközelebbi közgyűlésnél javasolja a kéményseprői díjaknak 10 fillérről 16 fillérré való felemelését.

Adakozunk a Bolgár Vörös Kereszt céljaira. A nemes cél elérése végett felkértem a városi adonatkész közönséget, hogy adakozzék a Bolgár Vörös Kereszt Egyesület céljaira és pénzádományait juttassa el a polgármesteri hivatalhoz, ahol a nemes adományok gyűjtésébe fognak jegyzetelni. Makó, 1915. december 6. Dr. Galambos, polgármester.

A harctéren levő katonák karácsonyi ajándékára az alábbi adományok folytak be a polgármesteri hivatalnál: Szilágyi Ferenc Aradi-utca 79 szám 4, Szilágyi Sándor Arany János-utca 7 szám 4, Bircsók Ferenc Kálv-

ria-utca 22 szám 5 keronát adományozott.

Érdekes műtét. Pécsről jelentik: A pécsi csapatkórházban érdekes műtétet hajtottak végre Tóth János honvéden. A katonának fejét érte egy srapnelzilánk és koponyacsontjából elvitt egy ötkoronás nagyságu darabot, éppen azon a helyen, ahol a beszédképesség agytekervényei vannak. Tóth a sérvülés következtében elvesztette beszédképességét és végtagjai megbéapultak. A műtét alkalmazásával jobb lábszárcsontjából vették ki a szükséges csontdarabokat és azzal pótolták a hiányzó koponyacsontrészt. Már az operáció délutánján ki tudta ejteni vesztéknevét és ma már, ha nehezen is, de egész érthetően beszél. A végtagbeültetés is sötétben van és alapsz a remény, hogy a katonát teljesen felgyógyul.

Sebesülteink és halottjaink

Makó, dec. 10.

A hadvezetőség által legutóbb kiadott veszteségi kimutatás a következő eseményekkel kösok neveit tartalmazza:

Csobán Mihály 101 gy esz 16 sz. Kétegyháza 1886 sebesült, Csokás Imre 2 honv gy esz 4 sz. Battonya 1881 hadifogoly, Csokás Pál 46 gy esz 1 sz. Battonya 1887 hadifogoly, Csoti József 101 gy esz 86 sz. Cs. Apáca 1882 sebesült, Csoti István 101 gy esz 15 sz. Cs. Palota 1884 hadifogoly, Csirko János 101 gy esz 15 sz. Battonya 1883 sebesült, Dancsa Emil 101 gy esz 15 sz. Battonya 1888 meghalt, Danáda János 46 gy esz 2 sz. Cs. Albert 1892 hadifogoly, Dodi András 46 gy esz 2 sz. Apátfalva 1895 hadifogoly, Faragó József 101 gy esz 9 sz. Kisiratos 1888 hadifogoly, Farkas György 101 gy esz 13 sz. Dombegyháza meghalt, Fehér Mihály 101 gy esz 4 sz. Cs. Apáca 1883 sebesült, Fehérvény János 101 gy esz 13 sz. Dombegyháza 1895 sebesült, Fekete János 101 gy esz 16 sz. Kevermes 1884 sebesült, Fodor Albert 101 gy esz 12 sz. Kevermes 1893 meghalt, Földes Mihály 101 gy esz 9 sz. Cs. Palota 1889 hadifogoly, Gonda Péter 101 gy esz Meszöhegyes 1890 sebesült, Gabucs János 101 gy esz 10 sz. M. Kovácsné 1884 meghalt, Györgyvit 101 gy esz 13 sz. Tornya 1881 meghalt, Gvulaz János 2 honv gy esz 1 sz. Battonya 1881 hadifogoly, Gyüre József 101 gy esz 9 sz. Kisiratos 1883 sebesült, Hajdara Lajos 101 gy esz 16 sz. Dombegyháza 1885 sebesült, Hangár Kálmán 101 gy esz 15 sz. Körögy 1889 sebesült, Haurer György 101 gy esz 14 sz. M. Kovácsné 1886 sebesült, Haragosó Béla 101 gy esz 10 sz. Apáca 1882 sebesült, Herezagh Imre 46 gy esz 2 sz. Makó 1888 hadifogoly, Hovesi Károly 101 gy esz 12 sz. Kunágoia 1882 sebesült, Horvoka István 2 honv gy esz 2 sz. Meszöhegyes 1882 hadifogoly, Illovia László 101 gy esz 10 sz. Nagylak 1887 hadifogoly, Illovia Péter 101 gy esz 4 sz. Nagylak 1897 hadifogoly, Jancsik Pál 101 gy esz 9 sz. Nagylak 1892 hadifogoly, Juhász András 2 honv gy esz 1 sz. Battonya 1892 hadifogoly, Juhász József 101 gy esz 1 sz. M. Bánhegyes 1882 sebesült-fogoly, Juhász József eskv 2 honv gy esz 2 sz. Lisiratos 1890 hadifogoly, Juhász Pál 101 gy esz 13 sz. Cs. Palota 1891 hadifogoly.

Tömeges faszesz-mérgezés Máramaros megyében

Makó, dec. 10.

A máramaroszigeti ügyész és a budapesti rendőrség vizsgálatot folytat egy nagyarábasu szesz-mérgezési ügyben, amelynek hatvanhárom halottja van. Nov. 26-án a tiszavölgyi járás Tisza bogdány nevű falujában egy oláh lakodalom után következő napon a résztvevők közül hat ember nagy görcsök között hirtelen meghalt. A csandórság nyomában szesz-mérgezésre gondolt és letöltölte a falubeli Rosenthal korosmáros szesz-készletét, amelyből a lakodalmas nép 25 liter elfogyasztott. A következő napokban tömegesen érkeztek a jelentések Ilés Andor: főügyész-hejettessze, a máramaroszigeti ügyészhez vezetőjéhez, a vármegye külső járásában történt híreket és tömeges halálos esetekről. A drágoméri járás hét községéből és pedig Sajó, Joo, Baliza, Sárdok, Gló, Robzalia és Dragomérfalva községekből 36 halottat, Petreva községből egy halottat, a sugatagi járásban levő Dossze községből öt, Bereanfaluból négy és Tiszafehéregyházáról egy halottat jelentett a csandórság. A tiszabogdányi halottak száma pedig időközben tízenkettőre emelkedett.

A főgyász-helyettes erre letöltöztette az összes községek korosmárosainál található szeszt és elrendelték a meghalt parasztoz felboncolását. A törvényszéki orvosok a boncolásnál a holttesteken olyan elváltozásokat állapítottak meg, amelyek kétségelentül faszess, szeszalkoholmérgezésre engedek következtetni. A korosmárosok vallomása alapján megállapították, hogy a gyűny-szeszt Slern és Deutsch máramarosi szeszfinomítóktól vették. A gyár raklárban két vashordóban meg is találtak a mérgező faszess maradványait, mintegy 80 liter.

A gyárosok azonban azzal védekeztek, hogy ők a két hordó szeszt Heller Zsigmond budapesti főgyász-tól vették, mint iszta szeszt. A két vashordóban összesen 1300 liter volt. A vásárláskor f. l. azt ugyan, hogy a szesz 98 fokozatú van jelölve, holott az rendesen csak 96.6 fok, de megengatták, hogy ez csak azt bizonyítja, hogy a szesz nagyon finca.

Ezek után a máramarosi ügyész az iratokat a nyomozás folytatása céljából áttette a budapesti rendőrséghez. Hétfőn kapta meg a főkapitányaság az iratokat és Nagy Károly dr. detektívönök nyomában a legerélyesebb nyomozást indította meg és Papp Ferenc csoportvezető detektív birta meg a kutatásokkal. Egyelőre megállapították már azt, hogy Hellerék egy budapesti pályaudvaron nyilvános árverésen vették a két hordó szeszt s ők nem tudták, hogy az faszessz tartalmaz.

URÁNIA-SZÍNHÁZ.

* Ne játsza a tüszel. Nordiske este lesz szombaton este a makói Uránia színházban. Valamennyi bemutására kerülő kép a világhírű és legnépszerűbb filmvállalatnak, a Nordiske-éeknek mesteralkotása. Az est főnyomója egy 3 felvonásos vígjáték lesz. A főszerep a legdramatikusabb moszisz-nészeknek, a nők ideáljának, Paylandernak, a filmek Adouiszének kezében van. Nezz csaklódunk, ha azt mondjuk, hogy szombaton este a moszkóknészeknek zöme asszonyokból, leányokból fog állni, szóval Paylander közönségéből. A műsoron még számos elsőrendű darab szerepel. Az előadás kezdete este 8 és fél óra.

REGÉNY.

LIV VILÓGYVÖRÖS FOLYAMAI.

(1059)

109. fejezet.

A népbank.

Szappanos jól végezte dolgát, visszatért a lovagterembe, ahol társai még mindig esukott ajtók mellett válnak össze gyülekezve.

Mindenki kíváncsi volt, hogy ugyan mi történtestt azzal az emberrel, aki Filippenak mondta magát.

Találgatták vajjon ki lehet? Végre is abban állapodtak meg, hogy alighanem árulás van a dolganban, azért esuktak be minden ajtót — azért nem szabad senkinek sem eltávoznia.

Végre megérkezett a kapitány. A sajt lecsendesült, minden tekintet őre irányult, mindenki az ő ajakáról várta a felvilágosítást.

— Cimberák! kezdé Del Monte, egy néhány perc alatt egy nagy veszedelemtől szabadultunk meg! Hallottátok híret Trebelli rendőrtisztnak?

— Óh, hogyan! kiáltották többen. Nagyon jól ismerjük őt!

— Nos hát, az a férfi aki Filipponak adta ki magát, nem volt más, mint Trebelli rendőrtiszt!

Általános mozgás keletkezett a jelen voltak között. A bortól hervult arcok ijedten néztek egymásra.

A rendőrség tehát a teremben volt? Trebelli itt volt közöttük és ők erről még csak sejtélemmel sem bírtak!

Folyt. köv.

Eladó házhely

A Lonovics-sugáruton, az Erzsébet-szeretetházzal szemben levő 5 és fél láncc föld mely háshelynek igen alkalmas, örökaron elado.

Bővebb felvilágosítást nyújt: Özv. Dr Kiss Pálné

Hajnal-utca

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: **IRITZ MIKSÁNÁL.**

A legolcsóbb mosás, mint már nagyon sokan meggyőződtek, az „Aerovasch“ mosógéppel történik. A géppel való mosást **Gulácsi János gépkereskedő** mindenkinek díjmentesen megmagyarázza.

KIADÓ FÖLDEK. közel a városhoz gabona és hagyma termelésre **Iritz Miksánál**

Világhírt eredeti „Körting“ **Diesel motorok**

Szívógáz
.: és benzinneművek .:
Cséplőgarnitúrák benzinnel és
nyersolajkomobillal. Benzinnel
magánjárók.

Legjobb minőség!
Nyersolajmotorok
keresztfejűvel.

Gallért Ignác és Társa
Budapest, V. Köbény-utca 4. szám.
Baján úton kérem a felajánlást!
Legmelegebb minőségű olaj!
Kedveskedő árakon!

Azonnal eladó
9 és fél kat. hold
jó minőségű
TANYAFÖLD

kövezett ut mel ett. (Nehal
Kiss Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

POOR ENDRE
gyógyászati kapható **MABIA**
VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható
alkalmas szer, szepit, májot,
ar- és kövértség és mindenféle
bőrtisztításra alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjális szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajjális 1 korona
Ezen alapanyagokból mindenféle
kozmetikum készíthető.

Stöwer-írógép

.: jutányos áron azonnal .:
eladó. Csi a kiadóhivatalban .:.

ORVOSOK

igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

mindenk használják

Köhögés

retardálás, elnyelés, huror, szárazságot ellen és mindenféle megfázás ellen, mely miatt minden barátságos köhögéscsillapító. 6000 orvos és más orvos igazolja a biztos sikerét. Gyógyoszer 20 és 40 fillér, doboz 50 fillér, nedű csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerboltban

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban